

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor. Egészévre 8 kor.
Fél évre 4 „ Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadói hivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Az időszámítás nevezetes jelző-pontjához értünk. Világforgalmi s nemzetközi érintkezéseknél s általán a nyugzó földi életben, a római katolikus egyház időszámítása fogadtatott el, melyszerint 1901. évi január hó elsejével, kezdődik a XX-ik század.

A letűnt évek ezen sokat vitatott kérdését az emberek érvelésével, okoskodásával nem törődő s végtelen folyásának útján feltartóztatatlannul haladó idő, a mai nappal tárgytalanná tette, mert ma már nem vitatható tény, hogy a huszadik század kezdetén vagyunk.

Mért, hogy éppen január hó elsőjől számítjuk az időszakok váltakozását?

Ne kutassuk. Tizenkilenc századon át ehhez szokott az emberiség s ezen a napon önkéntelenül visszatekintünk az elmúlt esztendőre, miként fordulópontoknál az utas az elhagyott tájra s vágyakozó reménykedéssel nézünk a rejtett jövő elé.

Midőn búcsúzunk az ó-évtől s üdvözljük az újat, a szilveszteréji vidám hangulat örömét megzavarja az ország számtalan vidékén sinlódó embertársaink nyomora s felkölti igaz részvétünket. A fővárosi és a vidéki sajtó megdöbbenő képét tárja elénk az általános inségnek, mely a napszámos osztályt, az ipari és gyári munkások alacsonyabb rendjét sújtja kiválóan s kuforrása az ipari és kereskedelmi válságban keresendő.

nyabb rendjét sújtja kiválóan s kuforrása az ipari és kereskedelmi válságban keresendő.

Minket itt a természet gazdag kincseivel megáldott Zsilvölgyben, sem az elmúlt évben nem gyötört, sem a jövőben nem aggaszt az inség, a nyomor ijesztő réme s bár mennyire fáj, hogy honfi- és embertársaink szenvedését nem enyhíthetjük, áldva emlékezünk meg a múlt esztendőről, mely küzdelem és munkásság árán elhárítá a nyomort itt mind zokról, akik dolgoztak. És áldva emlékezünk meg arról, hogy az emberiség szívében feltámadt a jótékonyosság érzése. Az Irgalom anyaga bejárja a nyomor tanyáit és juttat az éhezőknek kenyeret, a szenvedőknek enyhülést, a kétségbe esőknek vigasztalást. De hajh! oly sok helyen hívják a jóságos anygalt, hogy szemem nem hatolhat el az inség minden zugolyába és még mindig sokan vannak, a kik éheznek, fáznak és hiába esedeznek könyörületért.

Az elmúlt század, a haladás, mondhatni, hogy a rohamos haladás korszaka volt. vívmányai az emberiség történelmében óriási haladást jelentenek.

A jövő század a humanizmus korszaka lesz. Az okozati összefüggés követelménye szerint azzá kell lennie. Ezért üdvözljük hajnal pirjának biztató ragyogását örömmel és biztató reménnyel.

Az itteni nagy iparvállalatok foglalkozást nyújtanak mindazoknak a kik dolgozni bírnak és akarnak. Biztat a jogosult remény, hogy a jövőben ez a keresetforrás még bőségesebb áldását árasztja Petrozsény és vidéke szorgalmas lakosaira. Hogy így legyen azt az ezer és ezer itteni dolgozó czéltudatos munkássága biztosíthatja leginkább.

A közélet fejlesztése az alkotóelemek munkásságától, a hivatott vezetők helyes irányításától függ s mérhetlen kihatással van a társadalmi élet, a családi és egyéni jólét megteremtésére. Ezért hálás meglepéssel kell adóznak a közolgainkat intező tényezőknek azon buzgalmaért és önzetlen törekvéseért, melyet az immár nélkülözhetlen közintézmények létesítése érdekében kifejtettek. Az általános ohajtás teljesülését epedve várjuk s ezért is vágyakozással tekintünk a jövő év elé.

Ha bírn fogjuk a haladásnak azon feltételeit, mely akezőképességünk kifejtésének hatékony emeltyűjét képezi, fokozott mértékben nehezül reánk azon kötelesség teljesítése, mely emberi- és honfitisztunket képezi.

Alig egy negyedszázad előtt vonult be a Zsilvölgybe a kultúra harcászatainak számra kicsiny, de lelkes gárdája s nem csak talajt teremtet, de a lelkeket is meghódította a nemzeti eszmének. Diadalmasan leng itt, drága hazánk kincses őrtálló végvidékén a nemzeti eszme győzedelmi zászlója, uralkodóvá lett a magyar szó és érzelem, melynek kivívásában az oroszán rész az alig fél évtized óta áldásosan működő kösznébánya társulat lelkes vezetője s igazgatóságának érdeme. Erre a hatalmas nagy iparvállalatra a jövőben is fontos nemzeti és kulturális miszsió vár. Megvagyunk győződve, hogy miként eddig, ugy ezután is átérzi és hűen teljesíti ezt a nemes feladatát.

De nem csak a bányatársulatra, hanem minden hazafira, kit sorsa idevezérelt, itteni működésre rendelt; együttesen és külön-külön is nagy feladat vár, hogy Petrozsény és vidéke a

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Köszönet az év végén tagjaimhoz.

Legelőször is oh lábam!

Köszönöm neked ezerszer

Hogy e bukdácsolásteljes

Esztendőnek köveiben

Meg nem ütötted magadat.

Köszönöm neked oh talpam,

Hogy e síkon el nem csúsztl,

Köszönöm neked oh sarkam

Hogy nem tanultál fordulni.

Másodszor (feljebb) oh tértem

Köszönöm neked őszintén,

Hogy bálvány előtt nem koptál.

Továbbá köszönöm oh májam

Hogy nagyraavagyási kinok

Spleen, unalom, kétségbeesés

S a mi rozsa a májból támad

Nem bántottak; szép volt téled.

Köszönöm neked oh hátam,

Hogy ütlegre nem szolgáltál.

Köszönöm neked oh gyomor,

Hogy Ezsau leucsjéért

Apád igaz örökségét

Én velem el nem adattad.

Köszönöm neked oh nyakam,

Hogy hurokra nem akadtál.

Köszönöm neked, oh köszönöm

Hogy nem ítál olyan tréfát,

Melyért rád ítöltek volna.

Köszönöm neked oh szívem

Hogy te régi szerelmedhez

Nem változtál hűtelenné.

Köszönöm neked oh nyelvem

Hogy miattad nem fáj fejem.

Köszönöm neked oh fejem

Hogy maradt néhány szál hajad.

Köszönöm neked elmúlt év

Hogy élek, épkezláb vagyok,

De különösen köszönöm,

Hogy elmúltál. És volt téled

A legokosabb gondolat.

Márton.

A jóslat.

Özvegy Szentirmay Zoltánnénál gyűlt össze a társaság elbúcsúztatni az ó-évet. A kis város előkelő uri családjai mind együtt voltak. Vacsora után az éltesebb urak az ebédlő mellett levő szobába vonultak tarokkozni. Szentirmay Gábor, nyugalmazott huszár őrnagy, a házi asszony egyetlen fia s szép vagyonának egyedüli örököse, egy pár nőden barátjával a hölgyek társaságában maradt s feltűnően jó kedvű volt. A rendszerint vig kedélyű szellemes férfi mulattatása egésze felvillanyozta a társaságot, melynek egyik éltesebb női tagja minden meggondolás nélkül megjegyezte, hogy: — bizonyára vesztét érzi.

Szentirmay Gábor alig mult még harmincz éves s nyugdíjaztatásakor léptették elő őrnaggyá, a minek nagy erkölcsi értéket kölcsönzött azon körülmény, hogy ő is „penzióba lovagolt” még pedig azért, mert szolgálati ügyben konfliktusa volt egy tábornokkal. Elismerték ugyan, hogy neki volt igaza, de a katonaságnál csak a felebbvalónak szabad igazának lenni s ezért a külvilágban nagyon kedvelt fiatal kapitánynak meg kellett válni kedvelt pályájától, édes anyjának nagy öröme, kinek minden vágya az volt, hogy egyetlen fiával együtt lehessen és hogy azt megházasíthassa. Ki is szemelte már jövődöbeli menyét Buzáth Malvin, a szomszéd birtokos gyönyörű leányának személyében, ki a Szilveszter estélyen szülei s idősebb fivérével együtt szintén jelen volt.

Alig pár hónapja, hogy Szentirmay Gábor ezredétől megvált, azóta gyakran ellátogatott Buzáthékhoz s

nemzeti művelődésnek, a magyarságnak megingatlatlan erőssége legyen.

A jövő évnél biztosan várta feladata leendő a nagyközségi szervezkedés kereszttel vitele s ezzel kapcsolatos intézkedések fogantatása.

Sok teendő vár a község vezetőire, kiknek jóakarattal párosult működése a közérdeket, a közjólétet mozdítandja elő.

Szükebb, vagy szélesebb hatáskörben teljesítse mindenki embertisztítást s megtette kötelességét önmaga, családja és a haza iránt.

Ehhez kérjük az ég áldását az újév alkalmából.

A népszámlálás.

A beköszöntő új nagy fontosságú állami feladat teljesítésével kezdődik, vagyis a népszámlálással, mely az év első tíz napján iesz az egész országban végrehajtván.

Mielőtt ezen nagy horderejű kérdéssel behatóbban foglalkoznánk, a minket legközvetlenebbül érdeklő néhány adattal illusztráljuk a népszámlálás jelentőségét s feleltjük, hogy Petrosényben volt a tízévi előtti összeírásakor 726 ház 5636 lélek s az 1870-ik évi népszámláláskor 120 lakóház s alig 600 lélek. Az akkori házak csak fából épült kunyhók voltak. A mostani népszámlálásra való tekintettel előzőleg fogantatott házszámolás szerint van jelenleg 1049 lakóház s a lélekszám előzetes számítás szerint 8000 körül lesz. Ezt azonban majd a legközelebbi 10 nap alatt a számlálóbiztosok által teljesítendő népszámlálás fogja a valóságnak megfelelően konstatálni.

A népszámlálás célja és végrehajtásának ismerettségére vonatkozólag Hunyadvármegye alispánja hirdetményt tett közzé, jelezve hogy a népszámlálásnak célja az egész országnak, valamint az ország egyes vármegyéinek, városainak és községeinek lélekszámát megállapítani s a népességnek mindazon viszonyait számba venni, amelyek akár műveltségi és gazdasági, akár nemzeti és társadalmi, vagy bármely más közszempontból fontossággal bírnak és amelyekre úgy a törvényhozásnak és a kormányának, valamint a megyei, városi és községi közigazgatásnak, sőt magának a társadalomnak is a közjólét és közműveltség előmozdítására irányuló tevékenységhez mellőzhetetlen szüksége van.

Ennélfogva minden egyes polgárnak nemesak törvényes és hazafias kötelessége a nagy népszámlálási munkálatnak sikerességét töle lehetőleg előmozdítani,

de e köteleesség lelküismeretes teljesítése egyúttal kinek-kinek saját jól felfogott érdekében is áll.

Minthogy pedig a népszámlálásnak csakis a közműveltség és közjólét előmozdításához szükséges adatokat szolgáltatni képezi a feladatát, attól sem kell senkinek sem tartania, hogy a népszámlálásból adóztatási szempontból bármily hátrány származhatnék. Ez már csak azért is ki van zárva, mert az 1897. évi XXXV. t.-cz. 17. §-a világosan kimondja, hogy a statisztikai adatok, így tehát a népszámlálási adatok is az adók kivételével alapul nem vehetők, de még csak nem is lennének alapul vehetők, minthogy a népszámlálási adatok, mielőtt azok a községben begyűjtettek és felülvizsgáltattak, a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz terjesztetnek fel s egyáltalában nem is kerülnek oly hatóságok kezébe, amelyek adók kivételével foglalkoznak. És hogy a népszámlálási adatok őszinte bevallásából az adatszolgáltatónak más módon se lehessen semmiféle sem erkölcsi, sem anyagi hátrányuk, a 15. § 2. hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja azokat a hatósági közegeket, számlálóbiztosokat és a népszámlálásnál működő bármely más egyént, nemkülönbén a statisztikai hivatalnak is azon alkalmazottjait, akik valamely egyénre vonatkozó népszámlálási adatot bárkinek is kiszolgáltatnának.

A népszámlálás a tulajdonképpeni népösszeírásán kívül az épületeknek és az ezekben lévő lakásoknak összeírásából, továbbá a kisipar fogalma alá eső iparvállalatok felszerelési és termelési viszonyainak számbavételéből áll. Az épületösszeírásnak célja az épületekről közműveltségi, közegészségi és tűzbiztonsági szempontból tanulságot adatokat szerezni, a kisiparosokra vonatkozó statisztikai adatgyűjtésnek pedig az a feladata, hogy a kereskedelemügyi miniszter a hazai ipar fejlesztésére s kiváltképpen a kisiparosok jólétének és kereseti viszonyainak előmozdítására irányított tevékenységéhez szolgáltatssa a szükséges tudnivalókat. Minden iparos a saját érdekeinek tesz tehát szolgálatot, ha a számlálólapnak az ipari viszonyokra vonatkozó kérdőpontjaira a legjobb tudomása szerint pontos feleleteket ad.

A népszámlálás akképpen történik, hogy minden háznál, illetve az egy-egy házsámhoz vagy udvarhoz tartozó épületekről együttesen egy-egy házigyűjtő és az országnak minden egyes lakosáról egy-egy külön számlálólap állítatik ki, de csak a jelenlévőkről, mint-hogy azok az egyének, akik a népszámlálás időpontjában lakásuktól távol vannak, saját lakásukon nem számlálólapokon. hanem csak a házigyűjtőnek erre szolgáló rovataiban vétetnek számba.

A számlálólapokat és házigyűjtőket vagy az egyes családok, illetve háztulajdonosok, vagy azok helyettese (a családnak bármely, az adatok kiültetésére képes tagja), vagy a számlálóbiztos tölti ki, aki evégből minden egyes házban és lakásban megjelenik.

A község érdekében kívánatos, hogy azok, akik a népszámlálási kérdőpontokat maguk képesek kitölteni, e fontos állampolgári kötelességet lehetőleg személyesen teljesítsék.

Számlálólap minden oly egyénről töltendő ki, aki az 1900. évi december hó 31-ike és 1901. január hó 1-je közti éjjel időpontjában a lakásban állandóan lakott, vagy (mint vendég, átutazó stb.) ideiglenesen ott tartózkodott (szállva volt.) Azokról a csecsemőkről, akik január hó 1-én vagy azután születnek, ha a számlálóbiztos már a lakásban találja őket, nem kell számlálólapot kiállítani, ellenben azokról az egyénekről, akik az 1900. évi december hó 31-iki éjjel után halnak meg, noha akkor, amidőn a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, már talán el is vannak temetve, a számlálólap kiállítandó. Ugyanígy kiállítandó a számlálólap azon egyénekről is, akik december hó 31-en a lakásban vannak (pl. szabadságon otthon levő katonák, tanuló stb.) habár január 1-én vagy azután a lakásból eltávoznak is, ellenben mellőzendő a számlálólap kiállítása azokról, akik csak az 1900. évi december hó 31-iki éjjel után jöttek a lakásba, kivéve, ha ezen egyénekről korábbi tartózkodási helyükön számlálólapok nem állítottak ki. Így például a december hó 31-én uton levőkről utazásuk közben a számlálólap nem lévén kiállítható, ezek ott számlálандók meg, ahová megérkeznek, ugyanígy a december hó 31-én vagy január hó elején helyet változtató gazdasági és egyéb családok is rendszerint ott vendők számba, ahová költöznek, vagyis az új gazdánál. Minden ilyen egyének, akik a különös körülményeknél fogva 1900. évi december hó 31-iki tartózkodásuk helyén megszámlálhatók nem voltak, amennyiben az új tartózkodási helyen a népszámlálásnak fogantatása közben meg nem számláltnának, valamint azok az egyének is, a kik, noha tartózkodási helyüket nem változtatták, tévedésből, mulasztásból, vagy bármi okból a számlálásból kimaradtak s erről tudomással bírnak, legkésőbb 1901. évi január hó 10-éig a községi elöljáróságnál számlálólapjuk kitöltése végett jelentkezni kötelesek.

Szállodákban, vendégházakban és egyéb szállástnyújtó helyeken megszálló vendégek az 1901. évi január hó 1-je és 10-ike közti egész időszakban megszámláltatás kötelezettsége alá esnek s e kötelezettségük teljesítéseért a szállodatulajdonos (vendégházadós, stb.) is teljes felelősséggel tartozik.

A számlálólapok kitöltésére nézve, amennyiben egyes kérdőpontok magyarázatra szorulnak, a számlálólapok kitöltésére vonatkozó utasítás irányadó. Azok a családok (vagy helyetteseik) tehát, akik a számlálólapokat személyesen töltik ki, ez utasítás megfelelő pontjait vegyék figyelembe, esetleg hagyják üresen azokat a kérdőpontokat, amelyekre nézve nincsenek egészen tisztában s amelyeket azután a számlálóbiztosnak a fel-

nem csak önmagának, de Malvinnak is megvallotta hogy szereti. A szülők boldogok voltak, hogy gyermekeik kölcsönös vonzódásáról meggyőződhetek, hiszen ők már gyermek korukban egymáshoz szánták őket. Azt is sejtették, sőt bizonyosra vették, hogy gyermekeik legközelebb ünnepélyesen tudatni fogják, hogy szeretik egymást s egy egész életen át egymást boldogítani ohajtják. És ők, örömmel adják áldásukat a megköteendő szép frigyre. A társaság egyik-másik női tagja meg is kocczázott holmi gyengéd ezélszt, tudva, hogy ez a szülőknek jól esik.

Malvin a zongorához ült s egy operából kiválasztott szerelmi áriát játszott. Szentirmay Gábor kellemes csengésű lágy bariton hangon énekelt a gyönyörű dalt. Majd egy duettet énekelt, melynek szépsége s művészi előadása elannyira elragadta az egész társaságot, hogy még az öreg urak is abban hagyták a tarokkozást a szomszéd szobában.

Malvin iskolázott magas, csengő szopránja a lángoló szív eltitkolhatlan érzetének vallomása volt, melyet csak Gábor értett s a többiek gyönyörködve hallgattak. A piánók andalító csendjét a szél zugása zavarta meg mely olykor-olykor hatalmasan megrázta az ablakokat, mintha valaki ököllel döngtetne volna. A gyengébb idegzetű nők ilyenkor ijedten felsikolytattak. Az orkán tördelte a háztetőkről leesüggött jégesapokat, melyek nagy zuhanással hultak alá. Szinte babonás félelem vett erőt a társaságon, a mit fokozott a szilveszteréhez fűződő babonás hit. Egyik, egy, másik. más szilveszter-éji rémtörténetet beszélt el, mit a társaság többi tagja lélegzet-fojtva hallgatott.

— Gyermek mesék! vágott közbe hirtelen Szentirmay Gábor. En nem hiszek a babonákban.

Az ajtó hirtelen feltáult s egy rongyoska burkolt nő lépett be a pazarul díszített fényes terembe. Szemében pokoli tűz égett s arcáról az egykori szépség hervadása és a szenvedés kinyomata tükröződött le.

En jósno vagyok. Fellebbentem a távol jövő lépést s meglátom kire mi sors vár. Látom a mutást s a szívek és vesékbe olvasok. Nem kíváncsi közületek senki tudni jövőjét?

Hallgatagon bámultak a hivatlan jövevényre. míg végre a nyomasztó csendet Szentirmay Gábor törte meg:

— Nem hiszem ugyan, de azért meghallgatom jóslatodat. Jöjj ide s mutasd be boszorkány mestersegedet.

A görnyedt nő megfogta Szentirmay Gábor kezét, vizsgálta a tenyerét s merően a szemé közé nézve mondá:

— Neked sok kellemetlenséged volt felebb valóddal a kinek gyönyörűséges leányát elesábitottad s miattad most korágon hervad mosolygó, szép fiatal-sága. Az apa elüldözött téged, de az ő bosszújával még eléggé nem bünhödtél. Az ég büntetése fejed fölött lebeg s midőn ma éjjel tizenkettőt üt az óra, halált mér reid.

Szentirmay felkaczagott.

Buzáth Malvin sápadtan roskadt a terem egyik sarkában fikuszoktól árnyait pamlagra. Közel volt az ájuláshoz.

Szentirmay észrevette, hozzá sietet, meg fogta remegő két kezét s mondá:

— Csak nem hisz ennek a vénbanya esztelen beszédének?

— Oh, Gábor! En félek, nagyon féltém ünt. Va-

lami megmagyarázhatatlan balsejtelem azt hiteti el velem, hogy mi nem leszünk egymásé. És honnan tudja ez a nő az ön és tábornokának lánya között létezett viszonyt?

— Valaki betanította s ide küldte, hogy a mi boldogságunkat megzavarja. Igaz, hogy mint fiatal katonatiszt holmi kalandokba keveredtem. De a mult elmúlt és most és egész életemen át egyedül csak is az öné, kizárólag a tied vagyok drága Malvin, életem üdvössége, boldogságom őrzőangyala! — De kérem, vegyen magán erőt, csillapuljon s hogy meggyőződjék a vén sátrafa haszontalan s hihetetlen fecsegéséről, jöjjön és jósoltasson vele, meglássa hogy maga is nevetni fog rajta. És a társaságnak sem szabad észre venni indokolatlan önkívületiségét.

Ezalatt a jósno bámulatba ejtette a társaság többi tagját egyének-másiknak multjából elmondottakkal és jóslataival.

— Halljuk, mi jövő vár Malvinra? Mondá Keresztés báróné.

A jósno Buzáth Malvin halvány arcát vizsgálva, mely megindulás hangján mondá:

— Bájós gyermekem! Szomorú sors vár reád. A délezerge férti, a kit oly nagyon szeretsz; a halál jegyese és csak a sirban, a földöntúli életben fogok egyesülni, Ó nem éri meg az újévet.

Malvin e jóslatra halásáppadtan dőlt Szentirmay karjai közé.

— Kiesoda ez a Démon, a ki az én imádott Malvinomat így megszorítja? Kiálta önmagából kikelve Szentirmay.

A jósno, miként jött, — eltűnt észrevétlenül.

A családokat kérdezték hogyan jött be, miként

adata lesz, a családfő (vagy helyettese) szóbeli bevalása alapján kitölteni.

Minden kérdőpontra a lehető legnagyobb pontossággal kell megfelelni. A születés évére vonatkozó kérdés a népszámlálásnak egyik legfontosabb kérdőpontja lévén, hogy e kérdésre is minél pontosabb adatok legyenek szerezhetők, ha vannak a születés időpontját igazoló okmányok (keresztelő-levele, házassági anyakönyvi kivonat, eselédkönyv, munkakönyv), vagy más megbízható feljegyzések (pl. inakönyvbe, bibliába történt feljegyzések), ezeket idejében elő kell keresni, hogy amikor a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, már kéznél legyenek.

A ki a népszámlálás alkalmával tudva hamis vagy valótlan adatokat jegyez be a számlálólapra vagy a házigyűjtőibe, vagy szóbelileg hamis vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatszolgáltatást megtagadja; kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Ily kihágást követ el tehát az, aki magát, vagy valamely hozzátartozóját népszámlálás alól kivonja, vagy a számlálóbiztost bármilyen módon s akárcsak megtérülési célból is félre vezetni igyekszik, a ki a rovatok kitöltését vagy a kívánt felvilágosítást megtagadja, aki a községi előjáráság által népszámlálási ügyben megidézett, az idézésnek meg nem felel s mulasztását elfogadható módon indokolni nem tudja, az a gazdasági vagy egyéb eseléd vagy más egyén, akinek biztos tudomása van arról, hogy meg nem számláltatott és a számlálás foganatosítása végett a községi előjáráságnál (városi hatóságnál) 1901. évi január hó 10-ig jelentkezni elmulasztja, az a szállodás vagy szállóvendég, a ki a reá vonatkozó különös kötelezettséget nem teljesíti, stb.

Aki pedig a népszámlálás foganatosítását hamis hírek terjesztésével megnehezíti, vagy ez által a felvételnek az előszabott időben való végrehajtását megakadályozza, az ebből származó károkat, úgy mint az esetleg szükségessé vált újabb felvételi és egyéb intézkedések költségeit viselni tartozik.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog ujévet kívánunk lapunk t. olvasóinak és barátainak.

— A karácsonyi ünnepek alkalmából az ev. ref. templomban múlt hó 24-én d. u. 3 órakor tartott templomozás után felgyújtották a díszes karácsonyfát, melynél a gyermekek alkalmi szavazatokkal s énekekkel dícsőítették a kis Jézust. A lélekemelő ünnepség végzetével 60 gyermek kapott a karácsonyfáról ajándékot, leginkább ének- és imakönyvet. Az ünnep első napján délelőtt, mintegy 300 embernek osztotta ki Kósa Mihály lelkész az urvacserát. Délután 3 órakor Nagyernyei

távozott? Azok nem látták s nem is értették, hogyan jöhetett be s miként távozhattott valaki a becsukott kapun.

Az ingaóra háromnegyed-tizenkettőt mutatott. Malvin magához tért s midőn az óra tizenkettőt mutatott, lelki nyugalommal sugta szíve választottjának: — Az a nő még se mondott igazat. Tizenkét óra és te élsz s én hiszem, hogy egyik és boldogok leszünk.

Csengtek az összekocsintott pezsgős poharak s boldog ujévet kívánva üdvözölték az ujesztendőt.

Szentirmay Gábor karonfogta kebel barátját, az ifju Keresztes bárót s kérte hogy észrevétlenül menjen vele a szomszéd vendéglőbe, hozzák el a cigányokat, lepjék meg a társaságot.

A fiatal báró annál is inkább készséggel ráállt, mert tudta, vagy ha az inast küldik, a mulató vendégek nem engedik el a zenészeket.

Pár pillanat múlva, köpenybe burkoltan az utczán voltak.

A vendéglő alig volt 25–30 lépésnyire. Midőn oda értek, Szentirmay hirtelen megállt s barátja karjába kapaszkodva izgatottan mondá:

— Hallod? A székesegyház toronyórája most üt tizenkettőt. Egy, — kettő, — három . . . kilencz, — tíz, — tizenegyz . . .

Ebben a pillanatban az emeletes vendéglő eresztéről hatalmas jégesap zuhant Szentirmay Gábor fejére, ki holtan terült el a kövezeten.

A jósnő jóvondelése beteljesült.

Szöts Mihály gymn. tanár mondott a szokásos isteni tisztelet alkalmával remek egyházi beszédet. Karácsony másodnapján Priváry Géza gymn. igazgató s. lelkész végezte a templomozást s magas szárnyalású szónoklatban méltatta a kereszténység nagy ünnepét.

Az ág. ev. templomban múlt hó 24-ikén szintén volt karácsonyfa ünnep, melyet a gyermekek alkalmi szavazata, párbeszédek és dícsőítő énekek tettek magasztossá. Az ev. nőegylet áldozatkésziségből az iskolába járó gyermekek ajándékokat kaptak a karácsonyfáról.

— **Köszönet nyilvánítás:** A petrozsényi iskolákba járó református tanulók karácsonyfájának felállításához kegyes adományokkal hozzájárultak: A Salgó-Tarjáni Köszönbánya Részvénytársulat petrozsényi bányagazgatósága és Rotter József ur 5–5 kor., Andreics János ur és Kendeff K. czég 3–3 kor., Buda Károly, Havas Ede, Grausam Károly, Marek Mór, Váradi Vilmos, Papp Sándor, Jakabfi Rezső, Pick Samu, Dr. Rosenberg Ignác, Janza Vazul, Vass János, Szabó József, Ruppel Vilmos, Karpeles Lajos, Gros Herman urak és Weisz Testvérek czég 2–2 kor., Havas Mihály, N. N. Kohn Samu, Goró Ferencz, Nemes János, Klein Henrich, Berger Adolf, Hurda Aron, Hearich János, Nagy Ferencz, Urbán Andor urak 1–1 koronával, Stern Adolf, Vékony József urak 60–60 fill., Kohn Lázár ur 50 fill. Nagy Elek ur 40 fillérel, kiknek szíves áldozatkészgükért hálás köszönetét nyilvánítja: A petrozsényi református egyház előjárásága.

— **Kinevezés.** Varmegyének főispánja Gróf Bethlen Miklós. Baresay Andor megyei számgyakornokká kinevezte.

— **A Barcsay-ház megvétele** tárgyában Petrozsény község képviselőtestülete által hozott határozatot Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága decz. hó 29-én tartott közgyűlésében jóváhagyta. Eszerint két egybehangzó határozattal, tehát jogerőnyesen befejezett tényre vált a kérdéses ingatlan megvétele, melynek 83 ezer koronát tevő vételára a szintén jóváhagyott törlesztési kölcsömmel nyer fedezetet.

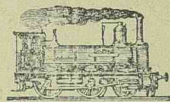
— **Egy magyar vitéz a búrok seregében.** Simon Vilmos főhadnagy, az angol búr háború kitörésekor mint önkéntes a búrok vitéz seregéhez csatlakozott, hol mint képzett tiszt nevezetes hadi tényeket vitt véghez. Több levelet írt haza Petrozsényben lakó rokonaihoz, melyekben érdekes epizodokat ismertetett a hős nemzet szabadságharcáról. A spionskopi esatútól kezdve végig küzdötte az egész szabadságharcot s midőn Transzvál az angolok birtokába került, Simon egy lóvas csapat vezére volt s portugál területre szorítatván lerakta a fegyvert s lő- és tábori készletet felgyújtatta.

— **A puji kir. járásbíróság** közhírré teszi, hogy a 73.465 1897 sz. igazságügyminiszteri rendelet 3 § a értelmében a puji kir. járásbírósnál külön-külön, minden szakelőadó bíró által a hivatali helyiségének ajtajára kifüggesztett és szakmájába beosztott egyes ügyekben a szóbeli keresetek; kérelmek és nyilatkozatok, valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli feljelentések minden héten szombaton d. e. 9–12 óráig vétetnek fel. Felek, ügyeknek tárgyalása végett idézés nélkül a puji kir. járásbíróság I. számú irodájában minden esütörtökön d. e. 9–11 óráig megjelenhetnek. Érvényben marad természetesen a törvénynek azon rendelkezése, hogy ha ezen napokra ünnepek esnek, az esetben a jelzett bírói eljárás szünetel.

— **Rèmes gyilkosság.** múlt hó 24-én több száz darabból álló juhalkát hajtottak hunyadmegyei emberek Romániába. A szurduki határvámnál a románvamos fel tartotta őket, mint hogy sem az emberekről, sem az állatokról nem volt szabályszerű igazolvány. A hunyadmegyei emberek látszólag engedelmeskedtek, sőt engedték, hogy két katona összeterelje a zarála vettnék kifejezett juhokat. Mig a két katona fegyvertelenül kint számba vette a juhokat, az alatt a vámhivatalban a vámost és a katonát az emberek orozva megtámadták s agyonverték, azután egyikük a kint mit sem sejtő egyik katonát hátulról leütötte, ki eszméletlenül rogyott össze, a másik katona azonban, bár öten is körül fogták — elmenekült a hegyek közé s elrejtőzött. Üldözői sokáig keresték s midőn távoztak s Romániába behajtották a juhokat csak hosszabb idő múlva bujt elő rejtékéből, mert észrevette, hogy két ember visszamaradt a többtől és lesték. Csak huzamosb idő után, mert előjönni s ekkor adott hírt a borzasztó esetről. A román rendőri hatóságok erélyesen nyomozzák a tetteseket,

kik a juhalkával Romániába mentek. Bővebb tudósítás még nem érkezett, az eset megtörténtét azonban olyan szemtanúk megerősítik, a kik a szerencsétlen áldozatok holt testét látták, midőn Tirgu-Jiuba szállították.

— **Köhögés** gyakran előhírnöke a tüdőbajnak, miért is nem ajánlható eléggé ilyen köhögés gyors megszüntetése. E czélra legmélegebben ajánlhatjuk a kitünő ízű és páratlan hatású Réthy Béla b. csabai gyógyszerész által készített pemetefü-czukorkát, mely minden hurutot, rekedtséget néhány nap alatt biztosan megszüntet. E közkedvelt czukorkák mindenütt kaphatók dobozonként 60 fillért.

VASUTI MENETREND.

Petrozsényből indul Piski felé:

éjjel 12⁰¹, reggel 6¹⁰, d. e. 10³⁶, d. u. 5¹⁰, s Piskire érkezik: reggel 4²⁵, d. e. 10³⁰, d. u. 3⁰⁰, este 8³⁵.

Piskiről indul Arad Budapest felé:

d. u. 4¹², este 10³⁵, (Dévaig) reggel 5⁰⁸*, reg. 6⁰⁵, — s Budapestre érkezik: reggel 6¹⁰, d. u. 1¹⁰*) este 7²⁰.

Piskiről indul Vajda-Hunyad felé:

reggel 6¹⁵, d. e. 11³⁵, d. u. 4²⁵, este 10²⁸

Vajda-Hunyadról Piski felé:

reggel 4⁰⁸, d. e. 9³⁸, d. u. 2¹⁰, este 7³⁶.

Piskiről indul Tövis felé:

d. u. 3¹³, (Gyula-Fehérvár) este 9²⁴, este 10²⁵* reggel 5⁴⁶, d. e. 11¹¹.

Tövistről indul Kolozsvár felé:

d. u. 2⁰⁷, este 8⁰⁶*, éjjel 12⁰⁵ (kocsárdig), reggel 3³⁸, reggel 8⁴⁵* és reggel 3³³ közvetlen vonat Aradon át Budapestre.

Petrozsényből indul Lupény felé:

reggel 5¹⁴ d. e. 10²⁶, d. u. 4¹².

Lupényből indul Petrozsény felé:

este 7¹⁵, reggel 7⁰⁰, d. u. 3²¹ s Petrozsénybe érkezik este 8⁴⁰, d. e. 9¹⁵, d. u. 4⁴¹.

Piskiről indul Petrozsény felé:

reggel 6¹⁰, d. e. 11²⁵, d. u. 4⁰⁷, éjjel 11⁰⁰ Petrozsénybe érkezik d. e. 10⁰⁶, d. u. 3⁵⁸, este 9⁰⁵, reggel 4⁴⁰.

A *-gal jelöltek gyorsvonatok.

HIRDETÉSEK:

Kérelem.

Van szerencsém az izraelita hitközség tisztelt tagjait felkérni, miszerint a czimükre vasuton érkezett szárnyasok után a rendes gabellailletéket a hitközség pénztáránál lefizetni sziveskedjenek; mivel ellenesetben azt behajtatni lesznek kénytelen.

Gross Hermann,
hitközségi elnök.

Petrozsényi piacon, csakis a főtczán keresek egy nagyobb üzleti helyiséget megfelelő raktárak, pincze, padlás és lakással.

Ajánlatok hozzám intézendők.

Steiner Ferencz,
1—6 nagykereskedő Déván.

Hirdetmény.

A dévai főtéren, saját házámban és saját tulajdonomat képező, a Hollóhoz címzett realjogu gyógytáram, teljes gyógyraktárkészlettel, gyógytári laboratóriumokkal és minden hozzá tartozó raktár, pincze, padlás helyiségekkel, garzon vagy családi lakással 1901 április hó 1-jétől,

bérbe adom.

Bérleti feltételek nálam, vagy ügyvédemnél, Dr. Schulhof Zsigmond urnál Déván megtudhatók.

Steiner Ferencz,
1—6 nagykereskedő, a „Hollóhoz”
címzett realjogu gyógytár
tulajdonosa.

Déva, 1901. január 1.

Árverési hirdetmény.

A Petrozsény és Vidéke Hitelszövetkezet igazgatósága közhírré teszi, hogy a szövetkezetbe elhelyezett és folyó évi szeptember hó végéig lejárt zálog tar-

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani különösen a közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmára dúsan berendezett ezukrázdámat különösen is:

Tea sütemény saját készítmény kilója 4 kor.
Csemege mézes-sütemény csomagolva, csomónként ára 50 fillér. **Valódi pozsonyi mákos és diós patkó.** Rendelés szerint 1—4 koronáig. **Karácsonyfa-diszitmények,** saját készítmények, különböző minőségben.

Nagy választék karácsonyi és újévi ajándéknak igen szélszerű ezukorkák és különböző megfelelő tárgyak.

Becsés pártfogásért esdekel:
Gzihovszky Ferencz
ezukrász.

gyak u. m. arany- és ezüstneműek, értékpapírok az alapszabály 25 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett 1901 évi január hó 6. napján d. u. 2 órákor a szövetkezet helyiségében elfognak árvereztetni, mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívattak.

Petrozsény, 1900 decz. 17-én

Az igazgatóság.

Legelőszobás beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrád János

óragyár és aranyárak szállításiháza
BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb kezeségű 15 év óta legjobb hírből álló gyártmányait.

Órák. arany- és ezüstárakban

A cég a cs. és kir. birodalmi sással van kitüntetve. Birtokosa arany és ezüst kiállítási érméknek, valamint ezekre menő írásbeli elismerő leveleknek. Az összes árak a cs. kir. fémjelző hivataltól vannak főlátvizsgálva és fémjelvezve. Megnemfelelő becsérélve vagy kívánatra a pénz visszaszolgáltatva lesz; ennélfogva minden kockázatot ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, jó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panczél-láncok cs. és kir. fémjelzéssel 30 cm. hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levélbélyegek is elfogadttak.

A szállítás utánvét vagy az összeg előleges beküldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

20—50

Termény- és lisztüzlet.

Tiszteletteljesen tudomására hozom Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségének, hogy

a több mint egy évtized óta fenálló, **Steiner Vilmos-féle**

termény- és lisztüzletet

átvettem azt és a **vegyeskereskedést** Petrozsény főtczáján lévő Steiner Vilmos-féle házában az eddigi üzlethelyiségben folytatom s főterekvésem leendő, hogy az itteni viszonyok között általánosan érzett szükséglet kielégítésére szolgáló ezen terményüzlet jó hírnevét ne csak fenartsam, hanem jutányos és jó árak kiszolgáltatásával fokozzam. Közvetlenül a termelőktől szerezem be s így nagyban és kicsinyben jutányosan szolgálhatom ki buza, rozs, tengeri, árpa, zab és mindennemű **aradi lisztárúmat.**

Ezen felül vegyeskereskedésemet is bátorítom a n. é. közönség kegyes pártfogásába a legmelyebb tisztelettel ajánlani.

Szüszer Bernát.

Mészáros és hentesüzlet.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének mély tisztelettel jelenteni, hogy Petrozsény főtczáján a Malea hid mellett lévő Szokol Miklós-féle házában

mészáros- és hentesüzletet

nyitottam s folyton friss marha-, sertés- és juh-hús árak, füstölt husok és hideg felvágottak jutányos árak melletti pontos kiszolgáltatásával igyekezni fogok, a mélyen tisztelt közönség nagyra becsült pártolását és kegyes támogatását kiérdemelni

Kiváló tisztelettel:

Molnár János,
hentes és mészáros.

Kitűnő munkáért a kolozsvári iparkamara által rendezett kiállításán díszes oklevéllel s első jutalommal kitüntetve.

HAZAI IPAR!

Wein Károly és Társai

szöveggyár, KÉSMÁRK
elismert hírneves

Szepességi vászon

Damaszk árui

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

A MAGYAR SZÓ

Előfizetési ára: negyedévre 7 korona, egy hóra 2 K. 40 fill.

Mutatványszámot egy hétig küldünk.

Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. szám.

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrosényi.